

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԵՌԱՄՍԵՍ 100 ՎՐԷ.

“TACHINK”
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN

Directeur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN

100 ՓԱՐԱ

ՕՐԱԲԵՐԹ

«طاشينك» ارمنيجه يومي سياسي غزته
صاحب امتياز: هراند ماموريان - ازوير

Թատարագրութիւնը կ'սկսին
ամեն ամսոյ 1 ին և 15 ին

26րոտարալուած ձեռագիրները
են չեն տուիր

ՏԵՕՐԷՆ - ԽՐԱՍԳՐԱՊԵՏ
Հ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

100 ՓԱՐԱ

ՇԱՏ ՈՒՇ Է...

«Եկէնի կիւն» հրաւեր կ'կարգայ հայրենիքի փրկութեան համար թուրքե-
րու միութեան, կոչում կ'ընէ կառավարութեան, խորհրդարանին որպէսզի աշ-
խատին այդ միութիւնն իրաւորեցնու, ապաքան մուծ, այժմու կացութիւնն
քառասային կ'գտնէ և ուր երթալիքնին, ինչ ըլլալիքնին կ'հարցնէ:

Ինչ կ'նշանակէ այս կոչը, այս աղերսը:

Թուրք մամուլը լեզու ունի՞. թուրք մամուլը ազգայնութիւն ունի՞, թուրք
մամուլը զանգուածներու վրայ իր խօսքը լսելի ընելու միջոցներն ունի՞:

Մինչև այսօր իրենց գրածներէն, իրենց պնդումներէն սա համոզումն զո-
յացնել ջանացած են մեր մէջ, թէ թուրք մամուլը ժողովուրդին, հասարակու-
թեան, խառնուրդին վրայ որեւէ տիրապետող հանգամանքէ զսրկ է, թէ թուրք
մամուլը մուշկի մը գերը միայն կրնայ կատարել, թէ զինք պէտք է որ մե-
զադրեն քրիստոնեայ հասարակութիւնները:

Այսօր սակայն հակասութեան մէջ կ'իյնայ, ահարկու անհեթեթութեան մը
մէջ, կոչում ընելով թուրք ժողովուրդին, միանալու և հայրենիքի փրկութեան
համար զօտապնդուելու համար:

Շատ ուշ է... Այո՛ շատ ուշ է:

Երբ ահարկու, անդարձ ու անդարձանելի վտանգը կ'ապաւնար ձեր հայրե-
նիքին, ուր էիք այդ ժամանակի երբ հայրենիքը մէկ ծաղիկն միւսը արիւնի մէջ
կ'թափախէիք, ուր էիք երբ անշնչելի կարմիր արտաք ձեր ճակատներուն վրայ
կ'զրոյժէիք թաղանթներու և նազըմներու թելադրութեամբ, ուր կ'զանուէիք:

Կոչում կ'ընէք ձեր փառած, նեխած և մեղսակից երեսփոխանութեան, որ-
պէսզի հայրենիքի փրկութեան համար միութիւն յառաջ բերէ, ինչպէս կրնայ
այդպիսի գործի մը ձեռնմուխ ըլլալ, երբ չկրնայ Ձերապալ, վարդապետ, Տա-
ղաւարեանը փրկել, իր բնկերները: Թաղուց որ երեսփոխանի տնտեսաբարեկ
միութեանն անոնք անձնաւորին և սպանդանոց տառնորդուին: Այդ արարածնե-
րն որոնք միութեան տարակիտ պարտականութեան գէժ կ'մեղանշէին, հիւ-
նոն այսօր միութեան քարոզիչ և միութեան յառաջ բերելու հիմքը ընել:

Միութեան նախնական նշանակութիւնը պիտի ընդգծէր ու բողոքէր եթէ
անոնց պէտք չըլլար յայրենիքն յանուն անոր կոչ մը ըլլար:

Դուք ունի՞ք հայրենիքի սէր, տարակուսելի չըլլալէ զատ, այսօր անհրկ-
բայելի իրականութիւն մըն է:

Թուրքը անցեալը, թուրքը պահ մը այդ սարսաղացիկ, ահարկու,
պատմութեան մէջ նմանը չերեակարծ ու չգործադրուած արիւնի անցեալը և
նեղիւյնն վրայ անդարձանելու:

Ինչ կ'ընէք ձեր վտանգի ապաւնալիքին տակ զանուած հայրենիքին զա-
ւակներուն համար, այսինքն այն խորթ զաւակներուն, որոնք զփառադարար
ձեր մէջ սնուցած էնովներու, նազըմներու, թաղանթներու մարդակերպ հրէշ-
ներուն զրտեղութիւնն խառնեցան, ինչ կ'ընէք զանոնք դահայնելու համար:
Ոչինչ:

Ընդհարաւակն դեռ կ'շնորհաք ձեր վրէժխնդրութեանն արծող այդ թշուա-
ներն ամեն տեսակ զրկանքներու, ամեն տեսակ տառապանքներու ենթարկելու:

Ուր են ձեր քաղաքական յանցարար կարծեցեալ հայերն, ուր են աք-
սորականներու հանգիստ վերադարձնելու ձեր տուած հրամաններն, ուր են
մեր որդիք, ուր են խառնացած հայերը, ուր են, ինչո՞ւ էք գործադիր ձեր
խոստումներն, ուր են անոնց զոյգերն, ուր են յանցաւորները պատժելու հա-
մար ձեր կազմած ատեաններու վճիռները, ուր են խոստացուած փոխարինու-
թիւնները:

Ինչ ըմբռնում ունիք հայրենիքի փրկելու ձեր առաջարկին վրայ, ինչ
կ'հասկնաք հայրենիքի փրկելու ըսելով, երբ այդ հայրենիքն այսօր իսկ օտն-
հար կ'ընէք:

Բայց դուք ճիւղաղային ետախրութեան մարմնացում մը: Մարդկային սկզբ-
բունքներու ամենատարրական գիտելիքներէն զուրկ, կ'ընէք ձեր հայրենիքը
փրկելու կոչում կ'ընէք, առանց պահ մը անդադարաւորութիւն թէ՛ այդ հայրենիքին
վեց զարեիք ի վեր ահա դարձած, լոպէ մը իսկ չկործնեցաք փրկել և այսօր որ
անդունդին եզրը հասած է, երբ էք զարեիք ընթացքին մէջ ձեր ընել չյա-
ջողածը, քանի մը ժամերու մէջ իրագործել:

Ինչ որդոմնելի, ինչ արգահատելի մտայնութիւն:

Շատ ուշ է, այո՛ շատ ուշ է:

Հ. Մ.

ՀԱՅԿԱՊԱՆ ԴԵՊՐԵՐԸ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐՆ ՈՒ ԱՐԴԻՒՆՔԸ

Այդ միջոցին էրզրումի մէջ մէկ
քառակուսի քիւմիւթիւն ութ բնակիչ
կը հաշուէէր, և մշակելի հողերուն
սա նուազն իննսուն առ հարիւրը խո-
պան և անմշակ մնացած ըլլալով հան-
դերձ, կառավարութիւնը ամենէ աւե-
րի զբաղեցնողը՝ դարձեալ հողային վե-
ճերն էին: Ասիկէ զատ, յանձնաւոր զը-
րաւուած հողերուն մէկ մասը վաճառ-

ման և փոխանցման եղանակով ուրիշ-
ներուն սեփականութիւնը դարձած էր,
և եթէ նախկին տէրերուն վերադար-
ձուէր, այս ալ նոր տեսակ անիրաւու-
թիւն մը պիտի ըլլայ և նորատոր գան-
գառներու և բողոքներու աւելի պիտի
տար: Այս խնդրին ալ կրնար լուծուիլ,
եթէ կառավարութիւնը փոքր ինչ զո-
հողութիւն յանձն առնելով, հին կամ
նոր սեփականատէրերուն թողութիւն
հողերը եթէ ձեռք ձգուելիք օդոն
ու շահուն տեսակէսով խիստ թեթեւ
համարուող այդ զոհողութիւնը այն

տուն կառավարութեան կողմէ ի գործ
դրուէր, տարրերու միջև անհամաձա-
նութեան ար և է՛ խնդիր չէր մնար:

Էրզրումի նահանգին մէջ իմ եր-
կամեայ պաշտօնավարութիւնս ա՛լ ա-
ւելի ամբապնդեց սա՛ համոզումս՝ թէ
ոչ-խառն ժողովուրդ մէջ մեզի ամենէ
մօտիկ կողմը, և մեզի հետ համընթաց
քաղելու ընդունակութիւն ունեցողը
Հայ տարրն էր: Շատ մը Հայ վաճա-
ռակները կը ձանձնամ, որոնց արտերը
հայրենասիրութեամբ կը արուիէին, և
որոնք մեզի հետ անելիզօրէն երկրին
ապագայ զարգացման և բարեկաւո-
թեան խնդիրներով կը շահադրուէ-
ին: Այսօր, ատենցմէ և ոչ մէկը ողջ
մնացած է. ամէնքն ալ առանց բացա-
ռութեան, կամ Երզնկայի անձանթի,
ամալի վայրերուն մէջ, և կամ Տիգրո-
նակերտի անշրջի անապատներուն մէջ,
եղեռնական ողբալի եղանակով հրա-
ժեշտ առին կեանքներուն: Այս ման-
րամանութիւնները տալուս պատճա-
ռը այս է, որ փորձառութեան և վը-
կայութիւններու վրայ հիմնուած, կ'ու-
զեմ անգամ մը ևս յայտարարել, ըստ
իմ բացարձակ և անդառնալի համոզ-
մանս, թէ Հայերու մեծամասնութիւնը
հոգեով և մարմով այս երկրին յարած,
և անոր վիճակէն մեզի չափ ազդուած
և զգաւորուած էր:

Տարագոյն չկայ որ Հայերու գէժ ի
գործ դրուած ահաւի ռճիւրը և անկէ
ծագած վտանգները՝ ընդհանուր պա-
տերազմին առաջ բերած չարիքներէն
աւելի մեծ են: Եթէ այս եղեռնը, և
Սուրիոյ մէջ հետապնդուած խնդր ու
խելաւ քաղաքականութիւնը չըլլար,
մինք յաղթելով մէկտեղ, քաղաքա-
կրթութեան և մարդկութեան հանդէպ
այս՝ առաքան ողբալի և դժուարին
կացութեան մը չալտի մասնուէինք:

Գրեթէ հինգ դարերէ ի վեր Հայե-
րու հետ քով քովի կ'ապրէին: Եթէ
այս վերջին տարիներու մէջ մեր տե-
սած եղերական դէպքերը այն ժամա-
նակները տեղի ունենալին, հաւատա-
ցէ՛ք որ մինչև հիմայ այս երկրին մէջ
կ'ա՛մ Հայ մնացած չէ՛ր և կ'ամ Թուրք:
Եւ սակայն, մենք դարերէ ի վեր Հա-
յերուն հետ իբր կողայր, կ'ամ գոնէ
իր երկու արեւելի կամ գրոցի սոյ-
րեցանք, շարունակ իրարու օգնելով և
իրարու վստահելով: Թուրքերը իրենց
միւս հայրենակիցներէն աւելի Հայե-
րուն վստահելով, փողերանոցի, վա-
ռօգարանի, պետական հացագործու-
թեան և այլ գործերու վերատեսչու-
թիւնը, որոնք ժամանակին ամենէ
կարեւոր և վստահութեան արժանի պաշ-
տօններ համարուած էին, Հայ ձեռ-
քերու յանձնած էին: Պատմութիւնը,
այս պաշտօնները ստանձնող Հայերու
մասին՝ պետական դատաւարութեան,
կ'ամ նոյն իսկ որ և է զեղծարարու-
թեան գէշագ արձանագրած չէ:

Ես պատերազմին սկիզբը Հայկազի
կառավարութեան պաշտօնը կը վարէի:
Հայերը նահանգին ընդհանուր բնակ-
չութեան բաղկամասը փոքրամաս-
նութիւն մը կազմելով, լսելի մնչիկ ի-
րենց գործերով կը պարագլխէին: Ոչ մէկ
անհատ Օսմանցիութեան շահուն հա-
կառակ արարքի մը մէջ գտնուած չէր:
Զէյթունի մէջ միայն քան երեսուն
զինուորական փախստականներ կային:
Ասոնք երբ իրենց հայրենասիրական
պարտքը կատարելու հրաւեր կ'ստա-

նային, կը պահուէին և Զէյթունցիե-
րն ալ անոնց կ'օգնէին:

Այս խնդիրը կարգադրելու համար
Սիւսի կաթողիկոսին և Մարաշի Առաջ-
նորդին հետ տեսակցելով, ապահով-
ցուցի զ'անոնք՝ թէ այդ փախստական-
ները ո՛չ թէ եղեռնի կամ ուրիշ հե-
ռաւոր տեղերու մէջ, այլ նահանգին
մօտերը պիտի կատարեն իրենց զին-
ւորական ծառայութիւնը, հետեւաբար
պէտք է հպատակին: Այդ ժամանակ
էր որ Մարաշի մէջ նոր միւթէսարար
մը կարգուեցաւ: Այս անձը, Զէյթունի
մէջ քանի մը զինուորական փախստա-
կան գտնուելու խնդրոյն քաղաքական
զոյն ու համոզմանք տալով, անձամբ
հոն գնաց, և որքան որ կը յիշեմ,
40-50 Հայեր ձերբակալելով՝ վարչա-
կան եղանակով Մարաշի մէջ բանտար-
կեց, կարծեմ այս թաւաղանին էր որ
փախստական զինեւ ընկեր երկու ժան-
տարմաներու վրայ յարձակելով, մին
ոպաներ և միւսը վիրաւորեց էին:
Բանտարկեալ Հայերէն անոնք որ նա-
խապէս ի բացակայութեան վճիռ ստա-
ցած չէին, ազատ արձակել տուի երբ
խնդիրը այս կերպով յաջողապէս կար-
գադրուելու վրայ էր, Մարաշի գաւա-
ռին Հալէպի հետ ունեցած կապը լըզ
ուելով՝ նահանգին բաժնուեցաւ, որով
այս վերջինը՝ Զէյթունի գործընթե-
մի վաճառելու իրաւասութեանէն զրկուե-
ցաւ: Այն ատեն պարագայ տեղը Զէյ-
թունի վրայ գործ զրկուելով, ժողո-
վուրդը ընտանիքներով ու զաւակնե-
րով զուրս հանուեցաւ ու արտորուե-
ցաւ Գոնիայի Սաւթանիէ գաւառակը,
որ համբաւաւոր է իր օդին վիտակա-
րութեամբ: Բռնագաղթը ամէն կողմէ
ծայր տուաւ: Սկիզբները՝ ասիկէ անկէ
եկած հայերը Գոնիա կը զրկէին քաղաք
հրաման ստացանք թէ ասոնք ո՛չ թէ
Գոնիա, այլ Տէր-Ջոր պէտք էինք զըր-
կել:

Թարգ. Ա. Տ.

ՃԷԼԱԼ

ԲԱՆ. ԿԱՐԵՒՈՐ ՎԱՆԵՐԱԹՂԹԵՐ

IV

Մ. ՊՈՄՐՈՆ ԱՌ ՈՐԸ ԷՏՈՒԱՐՏ ԿՐԷՑ

(1914 Օգոս. 16 ին անունում).—

Ծովակալ Էմիլուսի և Անգլ. ծովային
յանձնախումբին պատկանող և գոր-
ծօն ծառայութեան մէջ գտնուող բո-
լոր սպաներուն տեղ թուրք սպաներ
գրուած են, և եթէ ասոնք մնան՝ ծո-
վային նախարարութեան մօտ ջանքեր
պիտի կատարուին: Կառավարական
բարձրատիճան անձնուորութիւն մը
թէ և ինծի հասկացուց թէ Օսմ. կառա-
ւարութիւնը կը փախալի «Կէօ-
պէն» ի և «Պրէսլա» ի սպաները և
կազմակերպիչները Թուրքիայէն դուրս
հանել, սակայն ուեղի մեծ հաւանու-
կանութիւն կայ որ կառավարութիւնը
գործաւորները և արուեստագէտ պաշ-
տօնեաները վար գնէ, այս պարագան
խիստ վտանգաւոր կացութիւն մը յա-
ռաջ պիտի բերէ հոս:

ՈՐԸ ԷՏՈՒԱՐՏ ԿՐԷՑ ԱՌ Մ. ՊՈՄՐՈՆ

(1914 Օգոս. 16).—

Յրանալի և
Ռուսիոյ գեապանաց՝ խնդրոյն իրազէկ
ըլլալէն անմիջապէս վերջը՝ արտօն-
ուած էր յայտնելու թուրք կառա-
ւարութեան որ եթէ Թուրքիա պատե-
րազմին միջոցին ամեն ջանք ի գործ

գնելով չէզոքութիւնն արհել ուղի,
Անգլիա, Ֆրանսա և Իտալիա յանձն
կառնեն անգլոֆոն թուրքոյն հասցիւ
ները և հողային ամբողջութիւնը, ինչ-
պէս նաեւ պաշտպանել զայն ուր և է
թշնամիի դէմ՝ որ Եւրոպական ընդհա-
նուր շփոթութենէ օգտուելով՝ բռնա-
բարեւ ուզէ Թուրքիոյ իրաւունքները:

Մ. ՊՕՄՈՆ ԱՌ ՍԷՐ ԷՏՈՒԱՐՏ ԿԻԷՅ
(1914 Օգոս. 17-ին անտուած):

Այս առեւտ Եւրոպայի չէզոքութիւնն
պահելու մասին գործնալ պաշտոնա-
կան կերպով անգլոֆոն թուրքոյն տուա-
ինծի. բացէ իրաց խոստովանեցաւ թէ
Գերմանիա ամեն կրցածն ըրաւ՝ Թուր-
քիան պատերազմին մասնակից ընելու
համար, մինչև իսկ առկայուց որ հիմէ
մէկ կողմէն Թուրքիոյ պատերազմին
մասնակցելը իր շահերուն նպատակաւ
է, միւս կողմէն Թուրքիա Գերմանիոյ
խորհուրդներուն հետեւելով՝ իրեն դէմ
պիտի գրգռէ Թուրքիան, ինչ որ վտանգ
մըն է իրեն համար. Ի հարկէ կարելի
չէ վտանգիլ այս յայտարարութեան
Որովհետեւ Թուրքիոյ այս նաւերը ան-
ձամբ վարելու անկարող են, տար-
կոյս չկայ թէ «Կէսպէն»-ը և «Պրէս-
լա»-ը մէկ մէկ քանի գերման ար-
ուեստանդաններ պահելու պատահա-
նութեան հետ յարաբերութիւնն ունի
եղարդումի վերելի յայտարարութիւնը
եթէ ուղղակի իր հրամանին տակ
Թուրքիէ և գերմաններէ կազմուած
կազմակերպիչներ զանաւր, ծովակալ
էրկուսի զորքը կը խախտի, ինչ որ
կը նշանակէ ծովակալին հրամանա-
տարութեան պաշտօնէ գործնապէս
հրաժարեցուցումը:

«Կէսպէն» և «Պրէսլա» Պոլսոյ
մօտերը կը գտնուին, Կարպուսը՝ ալ
նաւերուն Մարմարայէն չի հեռանալու
մասին անգլոֆոն թուրքոյն տուաւ ին-
ծի. նոյն նաւերը Թուրք սպայի մը
հրամատարութեան տակ չիլը գտնուին
Օսմանեան զօրակոյ: Վաճառումի փո-
խանցումի գործողութիւնները կատար-
ուած են, գոնէ ասիկա լաւ նշան մըն
է:

Մ. ՊՕՄՈՆ ԱՌ ՍԷՐ ԷՏՈՒԱՐՏ ԿԻԷՅ
(1914 Օգոստ. 17-ին անտուած):

Օգոստ. 15-ին Տարաւենէի անգլ. հիւ-
պատասէն հետեւեալ հետագիրը ստա-
ցայ. «Այն գօտիին մէջ՝ ուր արհակի
սիւթէմով թորփիլներ ընցուած էին,
նոր թորփիլներ գետեղանցում, հաւա-
նական է որ առաջիններուն տեղերն
ալ փոխուած են. նոր իրերահազարդ
թորփիլները թիւով 41 են, ասոնք եր-
կու կարգի վրայ՝ ինթիպատ չողկնա-
ւով Գէֆէլէն մինչև Սօլու-Տէրէ գրը-
ուեցան 7 հարմար զոգեմարտի մնացած
են. գէպի Պօլս իր ծամբանշարունակող
Ալէքանի չողկնաւին մէջ գտնուած 24
համար ալ տուեալն են:

«Հոս հասնող գերմանական չողե-
նաւ մը անթիլ հետագրի կազմաներ
կը պարունակէ իր մէջ»

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐՈՒԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄԸ

Կիրակի օր «Թէաթրը»-ը Սմիթնի
մէջ տեղի ունեցաւ՝ Միակեան հայ
թատերախմբին կողմէ՝ ի նպատակ հայ
տաղանթներուն ստորգրուած թատե-
րական Գրգռ ներկայացումը: Ներկա-
յացուած կողմը, որ կը կրէր «Հայ
տաղանթները» անունը, կատարեալ
իրակիւնութիւն մըն էր իր զէպերով
անցքերով և անձերով, զոր՝ ականա-
տես Տիար Օգլան Շահինեան, ինքն
ալ իբր տարագրեալ կրցած էր շատ
լաւ կերպով շարադրել և հիւսել
Պաղին անցքերը առնուած են Պրու-
սայի հայոց տարագրութենէն. ասկայն
հակառակ մասնակի ըլլալուն, յար-
գելի թատերախմբը բնին վրայ
կրցաւ անոնց տալ իրակիւնութեան
պատրանքը և հանդիսատեսներուն
ընդհանուր դադարար մը հրամայել
Հայոց արարանքի միջոցին ի գործ
գործած խղճութեանց և անգլխու-
թեանց մասին:

Առաջին արարին շատ լաւ կերպով
ներկայացուեցաւ իթիւրատական մու-
ղով մը, ուր տեսնուեցաւ թէ զինար-
քութիւնը սերտօրէն մը առջև ինչպէս ան-
խղճօրէն և ինքնակի հայտնաբերով
ամբողջ հայութեան մը ճակատագրը
կը դարձնուէր:

Երկրորդ, թէ և շատ անհայտ մտածեալ-
կերպին՝ անհայտ, շատ լուրջ գրու-
ագիր կը պարունակէր, զոր ընդհա-
րուելու կրցաւ. գնահատել և գոհ
ապուստութեան մը տակ մեկնել: Այս
տաղանթներուն տլ առելի գահացու-
ցիւ պիտի ըլլար, եթէ «Թէաթրը» ալ
Սմիթնի լուրջելի անօրէնը կանխա-
գրուութիւններ ըրած ըլլար՝ երկ-
ուորական լոյսերը միշտ վառ պահելու
իր «Գրգռ»-ով խղճօրէն:

Երկրորդ արարին խառնը ակառ-
տիկ թատերախմբին վրայ, ուր ոչ
գերմանացի, ոչ յուլիարք եւ ոչ ալ
հանգիստեանը կը կրցան զիրար
տեսնել: Միեւնոյն խառնը, այս ան-
գամ քիչ մը տեղի թանձր, տիրեց
նաեւ վերջին արարին մէջ, ուր գեղե-
ցիկ անակնկալ մը պատրաստուած էր
հանդիսատեսներուն: Երկ անակնկալով
հայ տարագրութեանը անկողնի միջով
բոլորէին, բայց զգոնման լաւագործ
հոս թատերին մէջն ալ հաւածեց:

Թերեւ 200 ոսկիէ տեղի կորուստ
մը ունեցաւ. Իզմիրի նպատակաւ առ-
մարմինը, թատերին տնօրէնին զան-
ցանութեան հետեւեալով, թատերա-
խմբին ալ ունեցաւ մեծ կորուստ,
թէ՛ լուրջական և թէ՛ նիթական:
Բարոյական՝ բորոյհետեւ ետեղը պակ-
սեցաւ իրենց մէջ և հանդիսատեսին
բուն առջև նիւսն մնացին. նիթական
նը՝ որովհետեւ ներկայացումներու մի-
ջոցին տեղի ունեցած այս անգամ
հաւթիւնները լաւ տաղանթներէն չեն
թողուր հաւարակութեան վրայ, որ
յաջորդ անգամներուն մէջ, կը վարա-
նի բերելու իր ներկայութիւնը, նաեւ
նօթիսակ տալիսներու մէջ:

Հանդիսատեսները, որոնցմէ շատե-
րը հեռու տեղերէ եկած, կորուստցին
տեղի ունեցումը պարտուն և զա-
ւեշտին ինչպէս նաեւ, հայ տարագր-
եալներուն նիթական օժանդակելու
վայելքներուն առթած հաճոյքները:

Ամէն պարտոյի մէջ Միակեան
թատերախմբը շնորհատրելի է իր
աղագրական զգացումներուն համար,
տեղի ունեցած անորոշութիւնները
չեն կրնար ստուեր տեղի անոնց բարի
կամեցողութեան միտած բայց կամքէ
անկողն օրոտնաներով իրանգործած
զեղեցիկ ձեռնարկին վրայ: Հասցիին
որոտ մանին կ'իմանանք թէ բաւա-
կան զոհարարել եղած է, 40% արա-
մատրուած է հայ տարագրութեանը
իցիւ թէ խոստացուած անակնկալը
խանդավարուած չըլլար. վաղիկ, տալ-
հով եմ թէ խոշոր գումար մըն ալ
անկէ պիտի դոյնար:

Կապանները որ յառաջիկային դար-
մանուի պատահած սոյն կորուստը՝
յարգելի թատերախմբին նորանոր
ձեռնարկներով՝ Իզմիրի հայ թատե-
րաներներուն բարեկարգելու լաւագոյն
առիթներ ստեղծելով:

Գ. Բ.

ԱՐԱՄ ՍԱՐԵՆԱՆ
ԱՐԴՈՒԿԻՉ
ՇԻՐԻՆ ՓՊՂՈՑ ԹԻՒ 25
(ԲԵՐԼԻՆԻ ԵՒՆԻՎԵՐՍԻՏԵՏԻ)
Արդուկի գինքն գեղջուած ըլլա-
ւով՝ հետեւեալ կերպով յանձն կ'առ-
նենք արդուկի և մարքել ամեն տե-
սակ հազուատեղէններ, ինչպէս նաեւ
Շապիլիներ հաւը 7 1/2 զրշ.
Օձիկ » 3 1/2 » 10—5

ՄԻՆԷՄԸ ԲԱԹԷ
Երկուշաբթի, 23 Դեկտ. ժամը 4.30 ին
ԱՆԴՈՒՆԳԻՆ ԳԱՍԸ
Երկար 4 մասերով՝ Մասնակցութեամբ
Տէր. Ռօպինի, Ալէքսանտրի, Սինթօրէտի

ՆՈՒՐԱՏՈՒԹԻՒՆՔ

Կիրակի օրուան թիւին մէջ հրա-
տարակուած 10 ոսկի նուիրատու-
ութեան տալիս անուան մէջ ալ արմար
Գաղապեան եղած է մինչդեռ պէտք
է կարգալ Գաղապեան:

— Կապառահաւոյ մասնակցութեան
չնորհակալութեամբ նպատակ է ձե-
ռամը Տիար Կ. Տ. Ներկայարեանէ 62 1/2
ոսկի որ գոյացած է Տիար Յովհաննէս
Յարութիւնեանի ամուսնութեան առ-
թիւ արծաթ ութնոց մը անուրդի դըր-
ուելով:

Տիկին Գ. Թորոսեանի նախա-
ձեռնութեամբ կազմակերպուած վիճա-
կահանութեան յանձնարարութեամբ ստա-
ցած է 172.95 ոսկեոյ գումար: Այս
տալիս նպատակաւ կը շնորհա-
կալութիւններն կ'յայտնէ ալ զվիճա-
կահանութիւնն, թատերախմբին, նը-
ւաղը յղացող օրիորդներու. Սրգ. Վ.
Արդուկեան, Բ. Ճորճեան, Մ. Մկրտչեան,
Վ. Ճորճեան, Ս. Թափալեան, Լ. Թէ-
ոնեան, Մ. Համարձումեան, Ռ. Յա-
կոբեան, Պ. Ե. Հ. Բէկչեկեան, Ա. Մու-
րատեան, Մ. Սլանեան, Ա. Չաքրեան
Ս. Տ. Բարթոլ, Կ. Թորոսեան, Ա.
Ներսէսեան, Մ. Ունեան և Պրն. Ս.
Թափալեան, Գեորգեան, Ա. Բէկչեկեան,
Գ. Գաղապեան:

Այս առթիւ կ'իմրուի նպատա-
հատալի, Աղբ. Հիւսնդանոցի, Ուրա-
նոցի և ալ ըստ հաստատութիւններէ
ամեն շաբաթ օր ի մի հաւաքելով
հասած նուիրատուութիւններն, զմե-
միայն նուիրատուներու անուաներով
զրկել խմբագրատուն, Կիւրակի օր-
ուան թիւով հրատարակուելու համար,
արովհետեւ ամեն օր թղթի կտորներով
ժանուցուած են, միեւնոյն ժամա-
նակ քանի մը տեղերէ միեւնոյն
նուիրատուութեամբ, սխալմոյց տե-
ղի կ'առնա:

ՀԵԼՎԷՅԻՆ
ՀՐԴԵՆԻ ՁՈՒԹԵՐԱՅԻՆ
ԱՊՂՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Հաստատուած 1861-ին
Անվիճական հատուցում վերադա-
ն և նպատակաւ պայմաններ
Ընդհ. Ներկայացում Երկրէ
ԱԻՆՏԻՖԵՆԱՆ ԵՂԻՐԻՔ
50—6
ԲՐԷԼՈՐԷՆՅՈՒ
ՀԱՄԱՐԱԿԱՆ ՁԻՓԱԿԻՐ
Մեծամեծայ և Փոքրամեծայ վաճառաւ
Յրանկաց թաղ, Լօբալ Անթաքի
Թիւ 3, գէմ գիմաց
Նախկին Բրէլօրէնցո և Բաւարցի:
10—7

Տեղական Գործեր

ՕՐԵՆԷ ի վեր լաւ եղած էր թէ
Յուսկանն արդիւղի մը պիտի գայ
Իզմիր, երէկ, կէսօրին, վերջապէս,
անթիւր «Լէօն» մտաւ. Իզմիրի
նաւահանգիստը, Յոյն խառն բաղմու-
թեան խանդավառութեանց առարկայ
ըլլալով: Մոցին մէջ գտնուող Համա-
ձայն, նաւերու հետ անմիջապէս ալ-
ցիւթիւններ կատարուեցան:

ՍՈՂԻ օր, Խաղիւղի ընդհ. հիւսա-
տաւ Մ. Մանթրէտի, բարձրագոյն դո-
միտերի տնօրէնով, քաղաքը հասաւ
«Կիւրիէմ-Բէրէ» նաւով, Մ. Ման-
թրէտի անալիս գործն պիտի ըլլայ
պարզել տալ արքայական զօրը, Խա-
լան հիւստատարներին վրայ երէկ
Մ. Մանթրէտի Իզմիրի կուսակալին
աղցելութիւն տուած է:

ԵՐԿԱՅԻՆԻՆԵՐՈՒ Տնօրէնութիւ-
նը կը ծանուցանէ թէ՛ Գաղապեան Ալա-
շէրը, Մալիսա-Սարահանլի միջև
գտնուող գիծեր կարգ մը կէտե-
րուն վրայ վերջերս յառաջ եկած
ողողմանքէն վրասուած ըլլալով, ալ-
սօրունէ սկսեալ երթիկը դադրած է
ցնոր տնօրէնութիւն: Նոյնպէս անուիս
հայթայթելու անկարելիութենէն Գոր-
տէլի, Պուրնապատի, Պուճայի և
Սէյալիքի չողկեալները դադրած են
գործել:

Երէկ Գորտէլիոյ նաւամատոյցը
ցտալի արկած մը պատահեցաւ,
«Հիւրիէմ» չողկեալ Բուսթալն անուիս
տուած Գորտէլիո կազար, նաւամա-
տոյցին մօտեցաւ միջոցին, ձախող
չարժաւածքով մը չողկեալը բաղխե-
ցաւ անոր խախուլ մէկ մասին, որ
չլինալով գիմանալ ալ Բախումին
չախախտեցաւ աղպելով մեծ թուով
անձեր ծով ինկան, հակառակ թափ-
ուած ալեքան ջանքերուն 6 միւսեալ
և շատ վիրաւորներ կան,

ԳԻՇԵՐԱՅ. Ն ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ
ԱՆԳԼԻՆԵՐԵՆԻ - ՖՐԱՆՍԵՐԵՆԻ
ԵՒ
ՁԱՓԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ
Յայտնուած ընդհ. փախալի մը, և
անհրաժեշտ պէտքի մը զոհացում
տալու համար զիւրիային գաղախ-
սութիւններ կազմակերպուած են
այն ծրագրով մը Ձափական գիտու-
թիւններէ զատ, պիտի ուսուցուն
Անգլիերէն և Ֆրանսերէն, ինչպէս
նաեւ Տնօրէնակալութիւն և Առեւտրա-
կան թղթակալութիւն էւ՝ Է-Ֆառ-
է-Է-Ֆառ-է-Ֆառ-է-Ֆառ-է-Ֆառ-է-Ֆառ-է-
Արձանագրութեան համար գիմել
Տ. Հ. Երանանի Մեքորպեան Վար-
ժարան 10 7

ԵՐԷԿ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Կ. Պօլս, 24 Դեկտեմբ. 1918

Համաձայնութիւնը Գերման գրառատներուն մէջ գտնուած անհատական
հարստութեանց չղպիլ որոշած է:
— Լօտոնէ կը ծանուցանեն թէ Գաղապեան խմբացած է, օրն ի բուն «Լիւ-
տէնտորի», Հիւսնէպուրի, լաւակ» կը կրկնէ:
— Ամերիկեան Կարմիր Խաչի նախագահը յայտարարած է թէ չղպիլ կրնայ
Գերմանիա յանձնարարութեամբ զրկել:
— Մեծ գործունէութիւն մը տիրած է Ֆրանս. սակարանին մէջ: Արժե-
թողիքը, պարտաթուղթերը, գրառատները բարձրացում կը կրկնէ:
— Հակառակ Գերմանիոյ կողմէ կրկնուած բողոքներուն, մարտնչալտ Ֆօշ
կը շարունակէ իր յառաջնորդութիւնը կը կարծուի թէ՛ Ֆօշ, Գերմանիան
գիտութեան հաւանութեան գրառու միտք ունի:
— Պիլիքին մէջ թշուառութիւնը ստակալի է: Թիֆլիսը և քօլերան Գերման.
նշանաւոր քաղաքներու մէջ ծայր տուած են:
— Կ. Պօլսոյ Ռուս դադութիւն փաստարան Քալսաի միջոցաւ Համաձայնական
ներկայացուցիչներէն օգնութիւն խնդրած է:
— Գերման ապստամբները, Բիւլի մէջ զարոյց նաւ մը ընդլնած են:
— Գերման. խորհրդարանը այս միջոցներս Գերման տաղանթով մը անցնելու
վրայ է. բայց երկրին ներկայ վիճակը չթողարար վիճակն փոփոխութիւն մը
կրկնու:

Երկու օրերէ ի վեր հեռագրական լուրերէ զուրկ կը մնան Իզմիրեան թեր-
թերն հեռագրական գիծերուն խանդարման պատճառաւ: